

KOMMUNALAFDELINGEN

21 SEP. 1998

Dato:
Kontor: 4. kommunekontor
J. nr.: 1997/1220/015-3
Sagsbeh.: sdl
Fil-navn: inhabil. [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

I brev af 10. marts 1997 har De klaget til Indenrigsministeriet over, at De med henvisning til Deres medlemskab af bestyrelsen for den selvejende institution [REDACTED] to gange er blevet anset for inhabil i forbindelse med Københavns Amtsråds behandling af sager vedrørende den selvejende institution [REDACTED].

De to sager, hvori De er blevet anset for inhabil, blev behandlet på Københavns Amtsråds møde den 19. februar 1997.

Under dagsordenspunkt 22 blev tre redegørelser fra henholdsvis [REDACTED] bestyrelse, Teknisk Forvaltning og Kulturel Forvaltning forelagt for amtsrådet. [REDACTED] bestyrelse havde efter anmodning fra amtsrådet fremsendt en redegørelse af 12. februar 1997 for de forhold, der havde ført til museets anmodning om et særligt tilskud i 1996 på 8,5 mio. kr. og amtsrådets bevilling den 20. november 1996 af et ekstraordinært tilskud til [REDACTED] – en anlægsbevilling på 5,5 mio. kr. samt en ekstraordinær forhøjelse af driftstilskuddet på 3 mio. kr. Under behandlingen af bevillingsansøgningen den 20. november 1996 havde der været forslag om, at amtsrådet udtrykte sin mistillid til den måde, hvorpå bestyrelsen for [REDACTED] havde udført sit arbejde. De - og amtsborgmesteren, der tillige var medlem af [REDACTED] bestyrelse - deltog ikke i behandlingen af sagen. Forslaget om at udtrykke mistillid til [REDACTED] bestyrelse blev forkastet.

Redegørelsen fra Teknisk Forvaltning omhandlede det arbejde forvaltningen havde udført for [REDACTED] og redegørelsen fra Kulturel Forvaltning vedrørte den sagsbehandling forvaltningen havde været involveret i vedrørende [REDACTED].

I redegørelsen fra [REDACTED] bestyrelse var bl.a. anført:

”Amtsrådet har bedt [REDACTED] bestyrelse om en redegørelse for situationen, som førte til [REDACTED] anmodning om et særligt tilskud i 1996 på 8,5 mio. kr. fordelt på dækning af anlægsudgifter for i alt 5,5 mio. kr. og et ekstra driftstilskud på 3,0 mio. kr.

...

[REDACTED] bestyrelse og administration har ikke været involveret i selve byggeriet af [REDACTED] Overdragelsen af byggeriet skete 1. januar, indflytningstilladelse 16. januar og ibrugtagningstilladelse blev givet 13. marts. Imidlertid har bestyrelsen været meget opmærksomme på, at der kunne forekomme en grå zone mellem det, der vil være omfattet af byggeriet og det, der ville være nødvendigt for at idriftsætte museet.

...

Som efterfølgende almindelig kendt, havde [redacted] bestyrelse gennem længere tid oplevet svigt i den generelle bestyrelsesbetjening og budgetudarbejdelse/opfølgning i særdeleshed. Stående overfor risikoen for en udsættelse af åbningen af museet valgte [redacted] bestyrelse i sommeren 1995 at holde fast i den valgte direktør for museet. Bestyrelsen sikrede udviklingen af en organisationsplan med bistand fra Lundgård Management. Styrkelse af de administrative funktioner blev besluttet med udnævnelse af en administrationschef. Set i bakspejlet er det nemt at se, at [redacted] ville have været bedre tjent med, om bestyrelsen havde udvist mindre langmodighed med museets ledelse, hvilket på ingen måde kan betragtes som ligegyldighed. Grundet de erkendte problemer i museets ledelse har bestyrelsens opfølgning været meget tæt i hele perioden.

...

En grundig gennemgang af [redacted] økonomi med bistand fra revisionen dannede grundlag for [redacted] bestyrelses anmodning til Københavns Amtsråd om den ekstra bistand på 8,5 mio. kr. I forbindelse med denne gennemgang konstateres nødvendige yderligere anlægsudgifter til opfyldelse af myndighedskrav, så som ekstra brandsikring, arbejdsmiljøkrav mv.

...

[redacted] bestyrelse skal beklage, at vi er kommet i den situation, at vi har måttet anmode om Københavns Amtskommunes bistand. Bestyrelsen har disponeret i tillid til de til rådighed stående informationer. Bestyrelsen har under henseende til tidspresset på åbningen ikke detailbehandlet de enkelte nødvendige investeringer, men listen over afholdte udgifter præsenteret for amtsrådet svarer til det billede, som af [redacted] administration er præsenteret for [redacted] bestyrelse, når der ses bort fra de investeringer i brandsikring og restaurant, som først er gennemført efterfølgende amtsrådets bevilling."

De og to andre amtsrådsmedlemmer, der tillige var medlemmer af bestyrelsen for den selvejende institution [redacted] blev efter afstemning erklæret inhabile og deltog derefter ikke i amtsrådets behandling af pkt. 22.

Et flertal i amtsrådet tog de tre redegørelser til efterretning. Et mindretal fik følgende ført til beslutningsprotokollen:

"De fremlagte redegørelser underbygger det hidtidige indtryk af, at [redacted] økonomi har været undergivet utilstrækkelig styring og kontrol frem til november 1996, hvilket har medført de konstaterede voldsomme overskridelser af vedtagne budgetter. [redacted] bestyrelse bærer ansvaret herfor.

Endvidere har Københavns Amt uden bevillingsmæssig dækning afholdt udgifter til fordel for den selvejende institution [redacted] af ukendt størrelsesorden for så vidt angår teknisk forvaltning og i en anslået størrelsesorden af 1 årsværk for så vidt angår kulturel forvaltning. Som øverst ansvarlig for amtets administration bærer amtsborgmesteren ansvaret herfor."

Under punkt 23 på dagsordenen for amtsrådets møde den 19. februar 1997 blev en anmodning fra amtsrådsmedlem [redacted] behandlet. [redacted] anmodede om en ny (advokat)redegørelse om, hvorvidt der var baggrund for at rejse en erstatningssag over for medlemmer af bestyrelsen for den selvejende institution [redacted] og om udsigterne til, at en eventuel sag kunne gennemføres med et for amtskommunen positivt resultat.

De og to andre amtsrådsmedlemmer, der var medlemmer af [redacted] bestyrelse, deltog ikke i behandlingen af sagen. Viceamtsborgmesteren stillede forslag om, at der ikke blev indhentet en redegørelse som foreslået af [redacted]. Forslaget blev vedtaget af amtsrådets flertal.

Det fremgår af sagen, at advokat Jesper Lett efter anmodning fra Københavns Amtskommune i brev af 20. november 1996 havde redegjort for et amtsrådsmedlems mulighed for at gøre et personligt ansvar gældende over for [redacted] bestyrelse. Vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt et amtsrådsmedlem selv direkte kunne anlægge sag mod fondens bestyrelse, fremgik det af redegørelsen, at dette måtte anses for særdeles tvivlsomt, idet et amtsrådsmedlem næppe havde den fornødne retlige interesse.

For så vidt angår amtsrådets mulighed for at gøre et ansvar gældende over for medlemmer af bestyrelsen for den selvejende institution [redacted] var det anført i redegørelsen, at amtsrådet kunne beslutte, at der skulle rejses sag over for bestyrelsesmedlemmerne. Der var endvidere redegjort for dansk rets almindelige regler om ansvarsgrundlag. Advokaten havde ikke konkret vurderet, hvorvidt der var baggrund for at rejse en erstatningssag, eller om en eventuel sag kunne gennemføres med et positivt resultat, hvilket var baggrunden for [redacted] ønske om endnu en redegørelse.

I Deres brev af 10. marts 1997, hvorved De indbragte sagen for Indenrigsministeriet, anførte De bl.a. følgende:

”Som medlem af Københavns Amtsråd er jeg – som alle andre amtsrådsmedlemmer – udpeget til at være amtets repræsentant i diverse bestyrelser for såvel amtslige som selvejende institutioner, herunder bl.a. den selvejende institution [redacted] Museum for Moderne Kunst.

Jeg har nu 2 gange oplevet at blive erklæret inhabil i forbindelse med amtsrådets behandling af forespørgsler fra andre amtsrådsmedlemmer vedrørende den selvejende institution [redacted]. Jeg sidder i [redacted] bestyrelse – hvor amtsborgmesteren er formand – som amtets repræsentant udpeget af amtsrådet, og er tilsyneladende alene erklæret inhabil fordi amtsborgmesteren på forhånd har valgt at erklære sig selv for inhabil.

Det er ikke overfor mig oplyst, hvilke personlige interesser jeg måtte have, som har en sådan karakter, at jeg som medlem af vedkommende bestyrelse er udelukket fra at deltage i behandlingen af sager der vedrører [redacted].

For mig synes det forunderligt, såfremt man, som amtsligt udpeget medlem af en bestyrelse for en amtsinstitution eller en selvejende institution hvor amtet har interesser, ikke kan deltage i amtsrådets behandling af sager, som vedrører disse institutioner.”

I brev af 19. marts 1997 anmodede Indenrigsministeriet Københavns Amtskommune om en udtalelse i sagen.

I brev af 3. juni 1997 til Indenrigsministeriet oplyste Københavns Amtskommune, at amtsrådet havde behandlet ministeriets anmodning på sit møde den 21. maj 1997. Amtsrådet havde tiltrådt, at udtalelsen til ministeriet skulle afgives på baggrund af en redegørelse udarbejdet af Centralforvaltningen. Amtsrådet fastholdt, at der var grundlag for at anse de medlemmer af amtsrådet, som tillige var medlemmer af [redacted] bestyrelsen, for inhabile ved amtsrådets behandling af de omhandlede sager på amtsrådets møde den 19. februar 1997. Venstre, Det Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiet afgav en mindretalsudtalelse.

Af Centralforvaltningens redegørelse fremgår følgende:

"Sag nr. 22

Efter forvaltningslovens hovedregel - § 3, stk. 1, nr. 3 - kan et medlem ikke deltage i amtsrådets behandling af en sag, hvis sagen vedrører en institution eller virksomhed og medlemmet som medlem af ledelsen det pågældende sted har deltaget i sagens behandling. Hvis medlemmet er valgt til virksomhedens ledelse af amtsrådet gøres der dog en undtagelse. Det antages, at medlemmet varetager amtets interesser i institutionens ledelse og derfor foreligger der ikke inhabilitet - medlemmet skal ikke væretage to modstridende interesser.

Undtagelsen gælder dog ikke i alle tilfælde, hvis den sag amtsrådet skal tage stilling til, indebærer, at amtsrådet kommer til at tage stilling til hvordan de pågældende medlemmer har røgtet det hverv, som amtsrådet har udpeget dem til. Undtagelsen gælder heller ikke, hvis sagen indebærer, at amtsrådet udøver en kontrolfunktion i forhold til institutionen eller udøver tilsyn - man kan ikke føre tilsyn med sig selv. I de sidste to tilfælde vil der derfor foreligge inhabilitet. Arken er ikke en privat virksomhed, men er en del af den offentlige forvaltning. Forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 3, om selskabsinhabilitet gælder kun for private selskaber m.v.

Ganske de samme problemer kan opstå ved offentlige institutioner, hvor amtsrådets medlemmer sidder i bestyrelsen. Forvaltningen vurderede derfor, at der forelå inhabilitet i henhold til stk. 1, nr. 5, i den samme lovbestemmelse, som taler om, "at der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om den pågældendes upartiskhed". Denne bestemmelse er en såkaldt opsamlingsbestemmelse, der dækker de situationer, som ikke er beskrevet i bestemmelsens øvrige led. Det fremgår bl.a. af den kommenterede styrelseslov, at opsamlingsbestemmelsen kan anvendes på en situation som den foreliggende.

Efter § 3, stk. 2, foreligger der dog ikke inhabilitet, hvis der som følge af interessens karakter eller styrke, sagens karakter eller den pågældendes funktioner i forbindelse med sagsbehandlingen ikke kan antages at være fare for, at afgørelsen i sagen vil kunne blive påvirket af uvedkommende hensyn. Der var efter forvaltningens vurdering ikke anledning til at se bort fra inhabiliteten på baggrund af denne bestemmelse.

Sag nr. 23.

Denne sag drejede sig efter sit indhold alene om en redegørelse for, hvorfor der ikke var indhentet en redegørelsen om bestyrelsens ansvar for de økonomiske problemer på [redacted] med henblik på at gøre et eventuelt ansvar gældende overfor bestyrelsens medlemmer. Det måtte imidlertid forudses at være nærliggende, at amtsrådet under sagens behandling ville komme til at tage stilling til, om der skulle indhentes en vurdering af bestyrelsesmedlemmernes ansvar eller ej. Dette viste sig da også at være tilfældet.

Det var derfor forvaltningens vurdering, at der ved behandlingen af sagen måtte foreligge inhabilitet for de 3 amtsrådsvalgte medlemmer af bestyrelsen efter forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 1, der taler om inhabilitet som følge af en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens afgørelse. Det fremgår af en tidligere redegørelse fra amtets advokat, at hvis amtsrådet vil gøre et ansvar gældende over for bestyrelsen, kan det ikke være imod bestyrelsen som sådan, men ansvaret må i givet fald gøres gældende mod det enkelte medlem af bestyrelsen. Bestyrelsen er ikke kollektivt ansvarlig, men medlemmerne hæfter solidarisk for et eventuelt tab i forhold til det ansvar, som det enkelte medlem har for tabet. De 3 bestyrelsesmedlemmer måtte derfor anses for at have en såvel personlig, som en økonomisk interesse i sagens afgørelse.

Det fremgår af amtsrådets protokol, at de 3 medlemmer selv erklærede sig inhabile."

I mindretalsudtalelsen til Indenrigsministeriet har De Konservative, Venstre og Fremskridtspartiet anført, at de ikke er enige i amtsrådets afgørelse af habilitetsspørgsmålet, idet der ikke ved behandlingen af de pågældende sager efter deres opfattelse findes at have foreligget en sådan interessekonflikt mellem hvervet som amtsrådsmedlem og hvervet som bestyrelsesmedlem i [redacted] at inhabilitet kunne komme på tale. Særligt vedrørende sag nr. 22 har grupperne bemærket, at såfremt amtsrådets fortolkning af inhabilitetsbegrebet blev anvendt konsekvent i alle lignende sager, ville amtsrådsmedlemmernes mulighed for at deltage i behandlingen af sager, der vedrører institutioner, hvori de af amtsrådet er valgt til bestyrelsen, indsnævres i uacceptabel grad, blandt andet med den følge, at sådanne medlemmer vil kunne unddrage sig deltagelse i drøftelser af de dispositioner, de har medvirket til som bestyrelsesmedlemmer, blot der består en teoretisk mulighed for, at amtsrådet vil forholde sig kritisk til medlemmernes handlemåde. Dermed vil amtsrådets repræsentation i en række bestyrelser efter mindretallets opfattelse i praksis være gjort formålsløs.

I den anledning skal Indenrigsministeriet udtale følgende:

Indenrigsministeriet fører tilsyn med, at amtskommunerne overholder lovgivningen, jf. § 47 og § 61 i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 59 af 29. januar 1998).

Indenrigsministeriet kan ikke tage stilling til, om amtskommunernes dispositioner er rimelige eller hensigtsmæssige, eller til spørgsmål vedrørende skønsudøvelse, så længe skønnet udøves inden for de rammer, der er fastsat i lovgivningen.

§ 14, stk. 1, og stk. 2, i lov om kommunernes styrelse er sålydende:

"Stk. 1. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om, hvorvidt et medlem har en sådan interesse i en sag, at han er udelukket fra at deltage i kommunalbestyrelsens forhandling og afstemning om sagen.

Stk. 2. Et medlem skal underrette kommunalbestyrelsen, hvis der foreligger forhold, der kan give anledning til tvivl om hans habilitet. "

I Københavns Amtskommune er det således amtsrådet, der, bl.a. på baggrund af oplysninger fra det pågældende medlem selv, træffer beslutning om, hvorvidt et amtsrådsmedlem er inhabilt i forhold til de sager, der behandles af amtsrådet.

§ 3 i forvaltningsloven (lov nr. 571 af 19. december 1985 som senest ændret ved lov nr. 347 af 6. juni 1991) er sålydende:

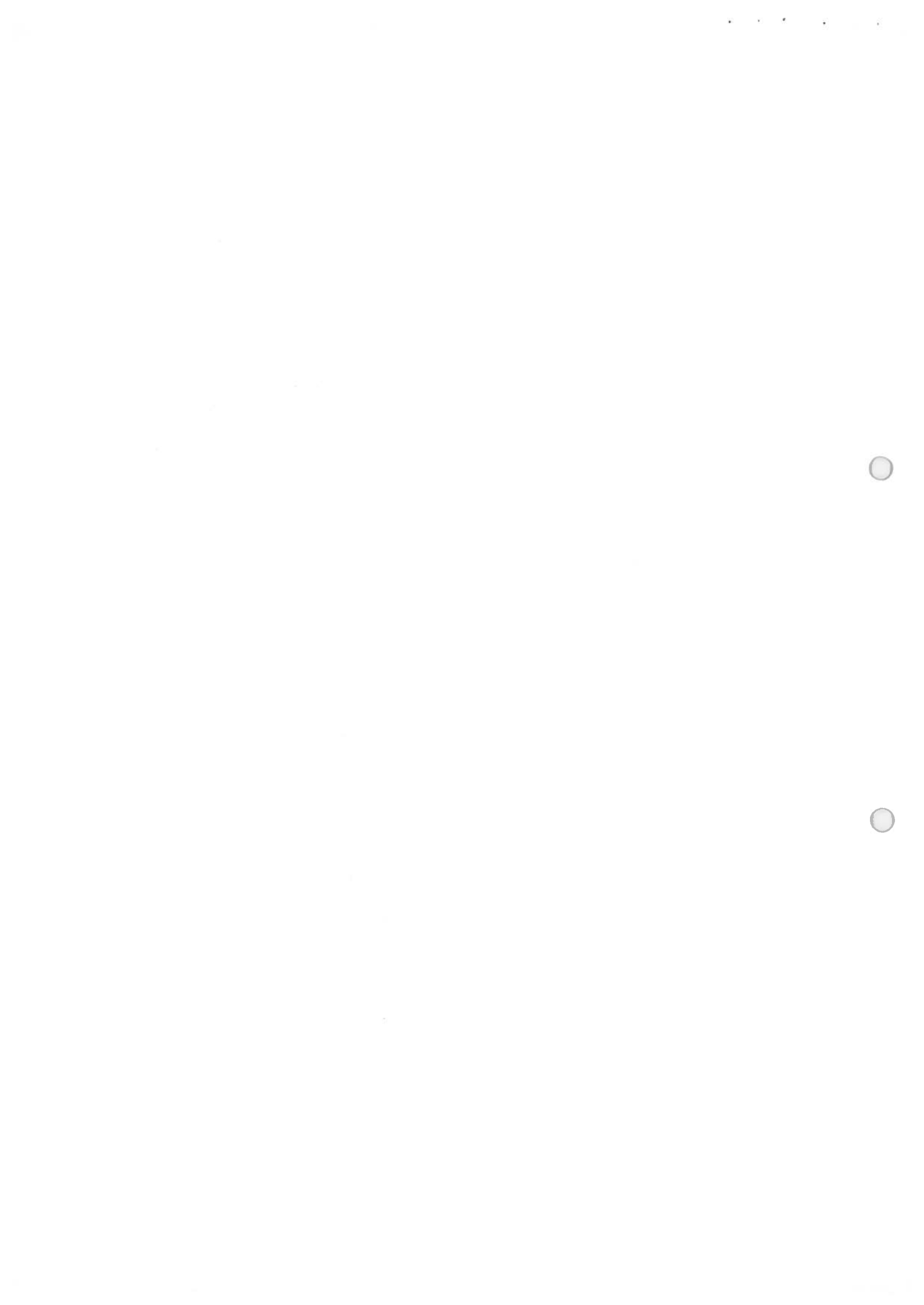
"Den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis

1) vedkommende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse.

...

3) vedkommende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald,

...

5) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.

Stk. 2. Inhabilitet foreligger dog ikke, hvis der som følge af interessens karakter eller styrke, sagens karakter eller den pågældendes funktioner i forbindelse med sagsbehandlingen ikke kan antages at være fare for, at afgørelsen i sagen vil kunne blive påvirket af uvedkommende hensyn.

Stk. 3. Den, der er inhabil i forhold til en sag, må ikke træffe afgørelse, deltage i afgørelsen eller i øvrigt medvirke ved behandlingen af den pågældende sag."

Afgørelsen af inhabilitetsspørgsmålet beror på et skøn, hvor flere forskellige hensyn skal afvejes. Det antages, at den pågældende er afskåret fra at deltage i en sags behandling, hvis vedkommende har et sådant forhold til sagen eller dens parter, at det ud fra en generel vurdering er egnet til at vække en vis tvivl om, hvorvidt den pågældende vil kunne behandle sagen på en upartisk måde.

En beslutning om at anse et kommunalbestyrelsesmedlem for inhabilt indebærer således ingen tilkendegivelse om, at det pågældende medlem konkret må antages at ville lægge vægt på usaglige hensyn. I denne sammenhæng skal det bemærkes, at formålet med inhabilitetsreglerne ikke alene er at sikre, at den enkelte sag behandles korrekt, men også at der ikke skabes mistillid til den offentlige forvaltning.

I overvejelserne bør dog tillige indgå, at der ikke i unødigt omfang lægges hindringer i vejen for, at kommunalbestyrelsesmedlemmer kan deltage i sagsbehandlingen i kommunalbestyrelsen og stående udvalg.

Der henvises til John Vogter, Den kommenterede forvaltningslov, 1992, side 87.

Efter § 3, stk. 1, nr. 3, medfører tilknytning til en juridisk person inhabilitet, såfremt den juridiske person har en særlig interesse i sagen udfald.

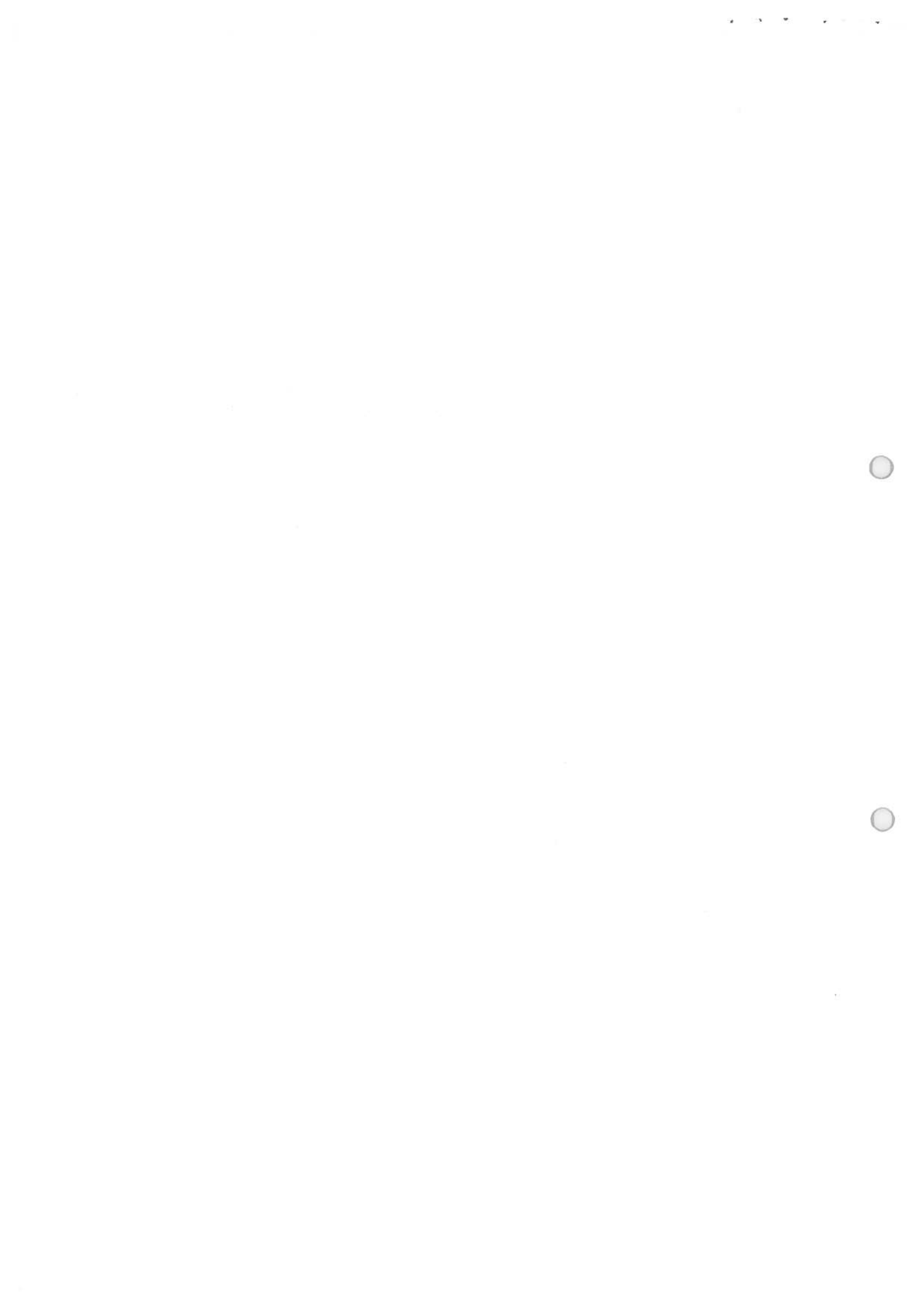
Forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 3, omfatter kun private juridiske personer og finder derfor ikke direkte anvendelse i forhold til et kommunalbestyrelsesmedlem, der er medlem af bestyrelsen for et offentligt ejet selskab m.v. Det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem vil imidlertid ud fra tilsvarende hensyn kunne være inhabil ved kommunalbestyrelsens behandling af sager vedrørende sådanne selskaber m.v. efter forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5.

Det er således ikke i sig selv afgørende for vurderingen af spørgsmålet om et kommunalbestyrelsesmedlems inhabilitet, om det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem er medlem af bestyrelsen for et selskab m.v., der ikke kan anses for en privat juridisk person.

Der henvises til Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., Forvaltningsret, 1994 side 182 f.

Bestemmelserne i forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 3 og 5, indebærer således som udgangspunkt, at f.eks. et medlem af en selvejende institutions bestyrelse ikke som kommunalbestyrelsesmedlem må medvirke ved afgørelsen af sager, hvori den selvejende institution er part, eller i hvis udfald institutionen på en anden måde har en særlig interesse.

Det er imidlertid antaget, at et kommunalbestyrelsesmedlems deltagelse i ledelsen af en forening, en fond m.v., uanset bestemmelsen i forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 3 og nr. 5, ikke i almindelighed medfører inhabilitet ved kommunalbestyrelsens behandling af sager vedrørende foreningen, fonden m.v. i tilfælde, hvor det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem er udpeget af kommunalbestyrelsen med henblik på at varetage kommunalbestyrelsens interesser. Synspunktet bag denne modifikati-

on er det, at der ikke foreligger nogen interessekonflikt, idet det pågældende medlem også i foreningens eller fondens bestyrelse har til opgave at varetage kommunalbestyrelsens interesser.

Er der tale om, at kommunalbestyrelsen udøver tilsyn eller kontrolvirksomhed i forhold til foreningen, fonden mv., vil der dog være tale om en sådan interessekonflikt, at modifikationen ikke finder anvendelse. Indebærer sagen stillingtagen til det pågældende kommunalbestyrelsesmedlems handlinger eller undladelser som bestyrelsesmedlem, vil inhabilitet kunne foreligge jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 1.

Det må herudover antages, at et kommunalbestyrelsesmedlem, uanset at den pågældende er indvalgt i bestyrelsen for en forening m.v. med henblik på at varetage kommunalbestyrelsens interesser, kan være inhabilt ved kommunalbestyrelsens behandling af sager vedrørende privatretlige dispositioner (gensidigt bebyrdende aftaler, erstatningskrav m.v.) i forholdet mellem kommunen og den pågældende forening m.v.

Der henvises i den forbindelse til lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 1996, side 92, samt John Vogter, Den kommenterede forvaltningslov, 1992, side 88 og 92.

Med hensyn til Deres klage over, at Københavns Amtskommune fandt, at De var inhabil ved behandling af sag nr. 22 på amtsrådsmødet den 19. februar 1997 vedrørende redegørelsen fra [redacted] bestyrelse for de forhold, der nødvendiggjorde en forhøjelse af anlægsrammen med 5,5 mio. kr. og et ekstraordinært driftstilskud på 3 mio. kr. skal Indenrigsministeriet udtale følgende:

Da der i denne sag var tale om, at amtsrådet skulle tage stilling til en redegørelse, der var udarbejdet af [redacted] bestyrelse efter anmodning fra amtsrådet, vedrørende situationen, som førte til [redacted] anmodning om et yderligere tilskud i 1996 på 8,5 mio. kr., må [redacted] bestyrelse efter Indenrigsministeriets opfattelse anses for at have en særlig interesse i sagen.

Indenrigsministeriet har ikke tidligere taget stilling til, om den selvejende institution [redacted] kan anses som en privat juridisk person, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 3. Da det ikke i sig selv er afgørende for inhabilitetsvurderingen, om [redacted] kan anses for en privat juridisk person, jf. det ovenfor anførte vedrørende forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5, har Indenrigsministeriet heller ikke i forbindelse med denne sag taget stilling dertil.

Som nævnt ovenfor gælder der imidlertid den modifikation, at kommunalbestyrelsesmedlemmer, som er udpeget af kommunalbestyrelsen til at deltage i ledelse af en fond m.v., ikke i almindelighed er inhabile i medfør af § 3, stk. 1, nr. 3 og nr. 5. Det gælder dog ikke, såfremt der er tale om sager, hvor kommunalbestyrelsen udøver tilsyn eller kontrol med fonden.

Spørgsmålet er herefter om amtsrådets behandling af pkt. 22 på mødet d. 19. februar 1997 skete som led i København Amtsråds tilsyn og kontrol med den selvejende institution [redacted]

Efter § 1, stk. 4, nr. 5, i lov om erhvervsdrivende fonde (lovbekendtgørelse nr. 547 af 20. juni 1996 som senest ændret ved lov nr. 980 af 17. december 1997) er selvejende institutioner, der som vilkår for godkendelse eller tilskud fra det offentlige er undergivet offentlig tilsyn og økonomisk kontrol af en offentlig myndighed efter anden lovgivning eller bestemmelser udstedt i henhold til anden lovgivning, ikke omfattet af loven.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen (FT 1983-64, tillæg A, sp. 2628), at baggrunden for bestemmelsen var, at der var behov for undtagelser, hvor selvejende institutioner på grundlag af andre regelsæt end fondslovgivningen er underlagt tilstrækkelig fyldestgørende offentlig tilsyn.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har over for Indenrigsministeriet oplyst, at [redacted] er omfattet af § 1,

stk. 4, nr. 5, i lov om erhvervsdrivende fonde. Styrelsen har i den forbindelse henvist til et brev af 16. februar 1996 fra Kulturministeriet til [redacted] hvoraf det fremgår, at staten i henhold til et aktstykke yder et driftstilskud i 1996 på 4 mio. kr. til [redacted] og at statens tilskud til [redacted] fra 1997 vil blive søgt indarbejdet i de årlige finanslove.

Af det nævnte brev fremgår endvidere, at [redacted] skal indsende budgetforslag samt årsregnskab revideret af registreret eller statsautoriseret revisor til Kulturministeriet.

Af § 5 i vedtægterne for [redacted] fremgår, at fire ud af otte medlemmer af [redacted] bestyrelse er udpeget af Københavns Amtsråd. Herudover fremgår det af § 11, stk. 2, at Københavns Amtskommune godkender museets budget og regnskab. Ændringer af vedtægterne for den selvejende institution [redacted] kræver endvidere Københavns Amtskommunes godkendelse jf. § 14, stk. 2.

I tilfælde af opløsning, der kræver Københavns Amtsråds godkendelse jf. § 15, skal fondens kapital, herunder museets samling, anvendes til museumsformål. Formålet skal godkendes af Københavns Amtsråd efter indstilling fra den afgangende bestyrelse, jf. § 16.

Det tilsyn vedrørende museets løbende drift, som Københavns Amtsråd udøver over for [redacted] består efter institutionens vedtægter således i, at amtsrådet godkender [redacted] budget og regnskab.

Det er institutionens bestyrelse, der har det overordnede ansvar for museets virksomhed, ligesom bestyrelsen fastsætter forskrifter for museets drift.

Der var i denne sag ikke tale om en godkendelse af budget eller regnskab, men om behandling af en nærmere redegørelse for de forhold der havde ført til behovet for det ekstra tilskud på 8,5 mio. i 1996 som amtsrådet allerede havde bevilget.

Det er imidlertid almindeligt antaget i kommunalretlig litteratur og praksis, at en kommune, der yder tilskud, f.eks. til en selvejende institution, har pligt til at føre tilsyn med institutionens virksomhed og herunder sikre sig, at kommunens midler anvendes lovligt og til det formål, hvortil de er bevilget, og i øvrigt i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens beslutninger.

Der henvises til Erik Harder, Dansk Kommunalforvaltning II. Opgaver, 1987, side 65 ff. og 101.

Da amtsrådet i den foreliggende sag på baggrund af den meddelte ekstrabevilling til museet [redacted] havde ønsket en nærmere redegørelse fra [redacted] bestyrelse for de forhold, der havde nødvendiggjort det yderligere tilskud, finder Indenrigsministeriet, at dette er sket som led i det tilsyn med museets virksomhed, som påhviler amtsrådet som tilskudsgiver i forhold til museet. Amtsrådet har endvidere ved sin stillingtagen til bestyrelsens redegørelse bl.a. skullet vurdere, hvorvidt der var grundlag for at udtale kritik af de af amtsrådet valgte bestyrelsesmedlemmers handlinger og undladelser.

På denne baggrund er Indenrigsministeriet mest tilbøjeligt til at mene, at De havde en sådan særlig interesse i sagen, at De må antages at have været inhabil ved behandlingen af sagen, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 3 og 5.

For så vidt angår Deres klage over, at Københavns Amtsråd fandt, at De var inhabil ved behandlingen af punkt 23 på dagsordenen for amtsrådets møde den 19. februar 1997, hvor amtsrådet behandlede anmodningen fra amtsrådsmedlem [redacted] om en ny (advokat)redegørelse om, hvorvidt der var baggrund for at rejse en erstatningssag over for medlemmer af bestyrelsen for den selvejende institution [redacted] og om udsigterne til, at en eventuel sag kunne gennemføres med et for amtskommunen positivt resultat, skal Indenrigsministeriet udtale følgende:

Efter § 3, stk. 1, nr. 1, i forvaltningsloven er den, der har en særlig personlig eller økonomisk interes-

se i en sags udfald, inhabil i forhold til behandlingen af den pågældende sag.

Det kan være vanskeligt at angive, hvor stærk en personlig eller økonomisk interesse i sagen der skal foreligge for, at der bliver tale om inhabilitet efter nr. 1. En økonomisk interesse må dog være af en sådan størrelse, at man med rimelighed ud fra en generel bedømmelse kan gå ud fra, at den vil være egnet til at påvirke sagsbehandlingen.

Særlig anledning til tvivl kan det give, hvis de økonomiske interesser, der kan begrunde inhabilitet, ikke er aktuelle, men senere kan aktualiseres som følge af den beslutning, der bliver truffet.

Folketingets Ombudsmand har i en sag (F.O.B. 1980. 388) bl.a. anført, at inhabilitet kan foreligge også i tilfælde, hvor gennemførelsen af en foranstaltning af almindelig karakter ikke i sig selv berører den pågældende, men alene aktualisere muligheden for, at han (eller andre) kan foretage dispositioner, der kommer til at berøre ham.

Der henvises til John Vogter, Den kommenterede forvaltningslov, 1992, side 83.

For at afgøre om De var inhabil i denne konkrete sag, må der foretages en nærmere vurdering af Deres interesse i sagen, idet det afgørende er, om der foreligger en sådan særlig interesse, som jf. § 3, stk. 1, nr. 1, må anses for uvedkommende og som ud fra en generel vurdering ville kunne anses for at påvirke Deres interesse i sagen.

Såfremt sagen havde omhandlet amtsrådets endelige stillingtagen til, om der skulle anlægges en sag ved domstolene, hvorved der blev gjort et erstatningsansvar gældende over for Dem, ville De uden tvivl have en så klar personlig og økonomisk interesse i sagen, at De ville være inhabil.

Spørgsmålet om, hvorvidt De var inhabil, skal imidlertid vurderes i relation til, hvorvidt Deres økonomiske og personlige interesse i spørgsmålet om, hvorvidt der blev indhentet en ny advokatunderøgelse var så uaktuel og fjernliggende, at den ikke kan betragtes som "særlig".

I denne sag kunne en indhentelse af en fornyet advokatredøgørelse efter Indenrigsministeriets opfattelse aktualisere en drøftelse af amtsrådets mulighed for samt ønske om at anlægge sag mod Dem eller andre af [redacted] bestyrelsesmedlemmer.

Hertil kommer, at selvom et sagsanlæg mod Dem i denne sag var uaktuelt ved mødet i amtsrådet den 19. december 1997, vedrører sagen dog en vurdering af Deres arbejde som bestyrelsesmedlem i [redacted].

Som nævnt oven for har det betydning for inhabilitetsvurderingen, om en person har et sådant forhold til sagen, at det ud fra en generel vurdering er egnet til at vække en vis tvivl om, hvorvidt den pågældende vil kunne behandle sagen på en upartisk måde, og det er således ikke afgørende om den pågældende person i det konkrete tilfælde må antages at ville lade sig påvirke af uvedkommende interesser.

I habilitetsvurderingen kan hele sagens forløb og ikke blot den konkrete afstemning efter Indenrigsministeriets opfattelse indgå. Indenrigsministeriet finder således, at det forhold at der tidligere var stillet forslag om at udtrykke mistillid til [redacted] bestyrelse samt indhentet en advokatredøgørelse for amtsrådsmedlemmernes mulighed for at gøre et eventuelt ansvar gældende over for bestyrelsen, gør, at der kunne være en vis tvivl om, hvorvidt De vil kunne behandle sagen på en upartisk måde.

Indenrigsministeriet finder på denne baggrund, at De havde en sådan særlig interesse i behandlingen af spørgsmålet om, hvorvidt amtsrådet skulle indhente en yderligere redegørelse om det juridiske grundlag for at gøre et ansvar gældende over for medlemmer af [redacted] bestyrelse, at De ved be-

handlingen af dette punkt var inhabil, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 1.

Indenrigsministeriet foretager herefter ikke videre i sagen.

Kopi af dette brev er sendt til Københavns Amtskommune.

Med venlig hilsen
Pernille Christensen

2. Københavns Amtskommune.

2. Not.

Hvilket herved meddeles.

Der henvises til j.nr. 1-82/1-97.

Pernille Christensen

